

Zrnate stročnice – pridelava, predelava in uporaba

Vodilni partner:

Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede

Člani partnerstva:

- Univerza v Ljubljani, Biotehnična fakulteta, Oddelek za agronomijo in Oddelek za živilstvo,
- Kmetijski Inštitut Slovenije,
- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
- KGZS, Kmetijsko Gozdarski Zavod Novo Mesto),
- Jožica Kure (kmetijsko gospodarstvo),
- Alojz Ferlan (kmetijsko gospodarstvo),
- Bojan Leskošek (kmetijsko gospodarstvo),
- Žipo Lenart d.o.o. (kmetijsko gospodarstvo),
- Miran Grubič (kmetijsko gospodarstvo),
- Alojz Topolovec (kmetijsko gospodarstvo).

Tip projekta: EIP

Tematika projekta: Razvoj tehnologij pridelave in predelave z beljakovinami bogatih rastlin

Praktični problem:

- v Sloveniji, ki ima zelo **ugodne pedoklimatske razmere** za pridelavo soje in drugih zrnatih stročnic,
- dostop znanja** o pridelavi stročnic v praksi na podlagi starejših rezultatov in praktičnih rešitev,
- doseganje **povprečnih pridelkov**, manjkajo specifična znanja,
- pridelana soja se v manjši meri porabi v SLO,
- na kmetiji pridelane stročnice niso prepoznane kot **dodana vrednost beljakovinske krme**,
- slaba** regijska **pokritost naprav** za toplotno obdelavo stročnic,
- neprilagojena tehnika pridelave in sortimenta** za ciljno humano prehrano.

Obdobje trajanja projekta: 19.12.2018 – 19.12.2021

Višina odobrenih sredstev: 349.879,90 EUR

Namen in cilji projekta

Optimizacija tehnologij pridelave (DS 1): povežati bazo znanj in rezultatov akademskih, raziskovalnih in svetovalnih ustanov s področja zrnatih stročnic in jih vključiti v pridelovalno prakso v Sloveniji, izkoristiti prednosti, ki jih vključevanje zrnatih stročnic v kolobar omogoča na kmetiji, izboljšati in optimizirati posamezne agrotehnične ukrepe, priporočiti dobro kmetijsko prakso pri pridelavi zrnatih stročnic glede na način pridelave (ekološki, konvencionalni), certificirana shema pridelave soje,

Preskušanje tehnologij toplotne obdelave soje/sojinih pogač in krmljenje živalim (DS 2): predstaviti možnosti in načine termične obdelave zrnatih stročnic na kmetijah, na primerih sestave krmnih obrokov omogočiti lažjo vključevanje zrnatih stročnic na kmetijah, izdelati parametre za določanje primernosti termično obdelanih zrnatih stročnic na kmetijah za vključevanje v krmne obroke,

Zrnate stročnice v človeški prehrani (DS 3): povečati zanimanje pri zainteresirani javnosti (strokovnjaki, pridelovalci, študentje, trgovci, kupci) za prehranske produkte iz zrnatih stročnic.

Pričakovani rezultati

- DS 1:** povečana ekonomičnost pridelave zrnatih stročnic in s tem večje zanimanje za pridelavo na slovenskih kmetijah, manjša obremenitev okolja (dušik, FFS), zmanjšanje ostankov plastike v okolju v pridelavi visokega fižola v hmeljiščih, povečana samooskrba kmetij z beljakovinsko krmo, krajšanje trgovskih verig zaradi kakovostne domače surovine za različne nove izdelke, ustvarjanje novih delovnih mest in povečanje prihodkov v kmetijski panogi,
- DS 2:** povečan interes za nakup domače soje, primerne tehnološke rešitve toplotne obdelave soje/sojinih pogač,
- DS 3:** rešitve in možnosti procesiranja stročnic namenjenih za humano prehrano.

Dosedanji rezultati projekta

V projektni skupni smo na uvodnih predavanjih in usposabljanjih iz vseh delavnih sklopov projekta izmenjali dosedanje izkušnje na področju pridelave in predelave zrnatih stročnic. Istočasno smo naredili analize aktualnih problemov na kmetijskih gospodarstvih. (kmetije, večja posestva, ekološka in konvencionalna pridelava). Predlagane rešitve smo vključili v praktične preizkuse na KMG. Prvi delni rezultati kažejo na primerne rešitve, katere bo potrebno v manjši meri v posameznih sklopih tudi dopolniti in spremeniti.

Zaključek

Rezultati projekta vključujejo potencialne uporabnike od strokovnjakov, pridelovalcev in končnih uporabnikov izdelkov. V letu 2020 bodo rešitve iz posameznih delavnih sklopov širši zainteresirani javnosti predstavljene na vključenih KMG v projektu.

Pogled kmeta:

Projektno delo je tudi zame izziv, saj mi pomeni dodatno strokovno izobraževanje in stik s strokovnjaki na tem področju. **Sodelujem**, ker pričakujem, da se s projektom EIP dokopljem do spoznanj boljših agrotehniških ukrepov ter s tem izboljšamo ekonomiko na kmetijah. **Projekt** je zelo dobro zastavljen, saj zajema celovit pogled na možnosti kaj, kako, kam s pridelano in predelano sojo, vendar, je po mojem mnenju ta projekt časovno zamujen. Sprašujem pa se, ali resnično hočemo in želimo pridelovati sojo, grah, fižol (metuljnice) ali pa bo to še ena slaba zgodba, kot je Danube soya (cena v SLO in drugih državah!).

Pogled svetovalca:

Projektno delo me strokovno bogati s konkretnimi tehnološkimi vsebinami za katere vem, da so na kmetijah še izziv. **Sodelujem**, ker iščemo odgovore na aktualna tehnološka vprašanja na kmetijah in ker projekt prepozna ter omogoča razvoj svetovalnih aktivnosti, kot most pri prenosu znanja iz akademskih nivojev do kmetov. **V prvem letu izvajanja projekta**, ki je bil odobren v prvem razpisu, sem hvaležna, da lahko sodelujem v tako zanimivem projektu, ki kaže pot trajnostnem kmetovanju. Menim, da bi ta oblika dela morala postati standardna podlaga svetovalnemu delu, le da je potrebno urediti administrativni del projekta, da ne bo to prevzelo prvenstveno skrbi pri izvajanju.

Pogled raziskovalca:

Raziskovalci potrebujemo **neposredni stik** s svetovalci in proizvodnjo, saj izmenjava mnenj in različni pristopi reševanja istega/enakega problema bogatijo celotno skupino in odpirajo nove vidike **povezovanja** različnih teoretičnih ter praktičnih znanj. Takšni projekti morajo v prihodnosti postati standard za hiter prenos potrebnih in novih znanj neposredno v kmetijsko proizvodnjo in predelavo. Z zmanjšanjem določenih birokratskih postopkov bi omogočili vključenim, da lahko več časa namenijo strokovnim aktivnostim v projektu.

Kontaktne podatke vodilnega partnerja oz.

kontaktne podatke predstavitelja posterja: mag. Manfred Jakop, manfred.jakop@um.si

Spletna stran projekta: <http://www.fkbv.um.si/index.php/raziskovalna-dejavnost-fkbv/projekti/60-vsebina/4263-eip-zrnate-strocnice-pridelava-predelava-in-uporaba>